

KOMA

ZAKŁAD PROJEKTOWANIA I REALIZACJI INWESTYCJI s.c.

JAN KOZŁOWSKI, BARTŁOMIEJ KOZŁOWSKI

91-455 Łódź, ul. Żurawia 3/5

tel. (42) 630 04 84

PROJEKT WYKONAWCZY

Przyłącze energetyczne

w ramach zadania p/n: Modernizacja SP Ursus

dz. nr: 262/55, 262/56, 262/36, 262/17 obr. 0007 Chróścik
nr jednostki ewidencyjnej: 086101_1 M. Gorzów Wielkopolski

URZĄDZENIA I INSTALACJE ELEKTROENERGETYCZNE

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO XXVI

INWESTOR – ZLECENIODAWCA:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Kosynierów Gdyńskich 47
66-400 Gorzów Wielkopolskim

UMOWA: ZP/23/2019/S

FUNKCJA	IMIĘ I NAZWISKO	DATA	PODPIS
Projektował br. elektr:	mgr inż. Michał Zamolski upr. nr ZAP/0144/PWOE/13 w spec: instalacyjno- inżynieryjnej w zakresie instalacji elektrycznych	30.04.2021	
Sprawdził br. elektr:	mgr inż. Mariusz Piątkowski upr. nr ZAP/0125/PWOE/11 w spec: instalacyjno- inżynieryjnej w zakresie instalacji elektrycznych	30.04.2021	

Spis treści

1. Podstawa opracowania.....	3
2. Zakres projektu.....	3
3. Linie zasilające projektowane	3
4. Charakterystyka obiektu.....	3
5. Obliczenia techniczne dla zasilania podstawowego.....	4
6. Ochrona od porażień.....	6
7. Wymagania dla układu pomiarowego	6
8. Wykaz materiałów	7
9. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA	8

Spis rysunków

TRASY KABLOWE arkusz 1z3	E1.1...str11
TRASY KABLOWE arkusz 2z3	E1.2...str12
TRASY KABLOWE arkusz 3z3	E1.3...str13
SCHEMAT ZASILANIA	E2...str14
SCHEMAT IDEOWY UKŁADU POMIAROWEGO	E3...str15

Spis załączników

Oświadczenie projektanta.....	Załącznik 1...str16
DECYZJA mgr inż. Michał Zamolski, nr upr. ZAP/0144/PWOE/13.....	Załącznik 2...str17
ZAŚWIADCZENIE mgr inż. Michał Zamolski, nr upr. ZAP/0144/PWOE/13.....	Załącznik 3...str18
DECYZJA mgr inż. Mariusz Piątkowski, nr upr. ZAP/0125/PWOE/11.....	Załącznik 4...str19
ZAŚWIADCZENIE mgr inż. Mariusz Piątkowski, nr upr. ZAP/0125/PWOE/11.....	Załącznik 5...str20
Kopia warunków przyłączenia nr: 82569/2020/OD2/ZR1.....	Załącznik 6...str21
Wymagania dla układu pomiarowego wg standardów Enea Operator	Załącznik 7...str22
Wymagania dla listwy pomiarowej wg standardów Enea Operator	Załącznik 8...str23
Uzgodnienie projektu w zakładzie energetycznym.....	Załącznik 9...str24

1. Podstawa opracowania

- Obowiązujące normy i przepisy
- katalogi, broszury producentów osprzętu energetycznego
- Warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej nr: 82569/2020/OD2/ZR1
- wizja lokalna na miejscu inwestycji
- standardy Enea Operator odnośnie szaf kablowych i układów pomiarowych wersja 12.2018

2. Zakres projektu

Projekt wykonawczy dla potrzeb zasilania budynku pompowni dostosowanego do zwiększonego zapotrzebowania mocy. Pompownia Ursus w Gorzowie Wielkopolskim. Prace realizowane w ramach zadania p/n: Modernizacja SP Ursus. W zakresie projektu jest dostosowanie przyłącza zasilania podstawowego do wzrostu mocy z 50kW do 100kW.

3. Linie zasilające projektowane

Granica stron i eksploatacji w złączu pomiarowym na działce 262/17 przy granicy działki 262/49. Istniejący układ pomiarowy wymienić. Zabudować nowoprojektowaną szafkę pomiarową dla pomiarów pośrednich. Projektowany układ pomiarowy posadzić w miejscu istniejącego. Należy dołożyć dodatkowy przewód YAKY 4x240. Docelowa linia zasilająca dla zasilania podstawowego 2xYAKY 4x240. Dodatkowy przewód YAKY 4x240 ułożyć po trasie zgodnie z rysunkiem E3. Istniejący odcinek przewodu YAKY 4x240 bez zmian. Istniejący układ SZR należy zastąpić szafką kablową, w której należy wykonać przedłużenie istniejących linii zasilających YAKY 4x240. Kable układać bezpośrednio w ziemi. W rozdzielnicy głównej należy dokonać podziału przewodu żyły PEN na PE i N. Punkt rozdziału uziemić do uziomu fundamentowego lub otokowego. Oporność uziemienia mniejsza od 30Ω. Całość robót kablowych wykonać zgodnie z normą N-SEP-004. Po ułożeniu kabla w wykopie, przed jego zasypaniem wykonać inwentaryzację geodezyjną. Po wykonaniu linii kablowej wykonać sprawdzenie ciągłości żył i pomiar rezystancji izolacji. Trasa kabla i umiejscowienie układu pomiarowego wg rys E02.

4. Charakterystyka obiektu

Do celów obliczeniowych przyjęto następujące wartości:

Zasilanie podstawowe

- moc obliczeniowa $P_o = 100 \text{ kW}$
- prąd obliczeniowy $I_o = 155 \text{ A}$

Zasilanie rezerwowe

- moc obliczeniowa $P_o = 40 \text{ kW}$
- prąd obliczeniowy $I_o = 62 \text{ A}$

Zasilanie rezerwowe w całości istniejące bez zmian. Istniejące warunki zwarciove zachowane. Istniejąca ochrona przeciwporażeniowa zachowana.

5. Obliczenia techniczne dla zasilania podstawowego

$$I_B = \frac{P}{\sqrt{3} * U * \cos(\phi)}$$

$$I_{B_{rz}} = \frac{100000}{\sqrt{3} * 400 * 0.93} \approx 155 A$$

SPRAWDZENIE WLZ DO POMPOWNI:

Przewód docelowy 2xYAKY 4x240, l~496+25m, Zabezpieczenie w złączu pomiarowym: gG160A

Warunki:

$$I_B \leq I_N \leq I_Z$$

$$I_2 = 1,6 * I_N$$

$$I_2 \leq 1,45 * I_Z$$

$$I_{B_{rz}} = 155 A$$

$$I_N = 160 A - \text{dla przyłącza } 100 kW$$

$$I_Z = 363 A - \text{dla ułożenia w ziemi wg danych producenta}$$

Sprawdzenie:

$$155 \leq 160 \leq 363$$

$$I_2 = 256$$

$$256 \leq 526$$

Warunki spełnione

Spadek napięcia

$$\Delta U = \frac{P * L * 100}{\gamma * S * U_N^2}$$

$$\Delta U_{\%} = \frac{100000 * 521 * 100}{33 * (2 * 240) * 400^2} \quad \Delta U_{\%} = 1,9$$

Spadek napięcia zgodne z normą.

Sprawdzenie warunku samoczynnego wyłączenia:

$$I_{k1} \geq I_a$$

$$I_{k1} = \frac{0,8 * U_o}{Z_{k1} + Z_{nN}}$$

Impedancja zmierzona w złączu kablowym stanowiącym granicę podziału stron: $Z=0,07\Omega$

$$Z = \sqrt{R^2 + X^2}$$

Impedancja pojedynczego odcinka kabla YAKY4x240

$$Z_{YAKY\ 240} = 2 \cdot \sqrt{79,2^2 + 41,3^2} = 179\ m\ \Omega$$

Impedancja wynikowa dobranego WLZ 2xYAKY4x240

$$Z_{k1} = 89,5\ m\ \Omega$$

Prąd zwarcia w rozdzielni głównej:

$$I_{k1} = \frac{0,8 * U_o}{Z_{k1} + Z_{nN}}$$

$$I_{k1} = \frac{0,8 * 230}{0,007 + 0,089}$$

$$I_{k1} = 1157\ A$$

Sprawdzenie warunku dla czasu wyłączenia 5s:

$$I_a = 928\ A - \text{dla wkładki } 160\ A \text{ w czasie } 5\ s$$

warunek

$$I_{k1} \geq I_a$$

$$1157 \geq 928$$

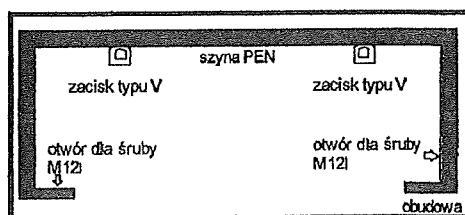
Warunek spełniony. Skuteczność ochrony przeciwporażeniowej poprzez samoczynne wyłączenie zasilania zachowana.

6. Ochrona od porażen

Podstawą ochrony (przed dotykiem pośrednim) urządzeń spełniona jest przez stosowanie urządzeń wykonanych w II klasie ochronności (obudowy wykonane z tworzywa sztucznego). Sieć odbiorcza od RG budynku pracuje w układzie TN-S. z osobnymi przewodami ochronnymi PE i przewodami neutralnymi N. System prądu przemiennego 5-przewodowy. Jako środek ochrony przeciwporażeniowej zastosowano szybkie samoczynne wyłączenie zasilania. Dodatkowo zastosować wyłączniki różnicowoprądowe o prądzie $\Delta J=30\text{mA}$ w obwodach gniazd 230V.

7. Wymagania dla układu pomiarowego

1. Rozłącznik bezpiecznikowy listwowy, wielkość 2 rozłączany jednobiegunowo, wyposażony w zaciski kablowe typu "V" (dedykowane przez producenta rozłącznika) z siłą docisku 30Nm, umożliwiające bezpośrednie, bezkońcówkowe przyłączenia żył kabla do 240mm² Al, z osłonami zacisków zasilających
2. Miejsce przyłączenia instalacji: rozłącznik izolacyjny listwowy, wielkości 2 rozłączany jednobiegunowo, wyposażony w zaciski kablowe typu "V" (dedykowane przez producenta rozłącznika) z siłą docisku 30Nm, umożliwiające bezpośrednie, bezkońcówkowe przyłączenia żył kabla do 240mm² Al, z osłonami zacisków zasilających
3. Uchwyty do mocowania kabli nn wykonane z tworzywa sztucznego lub materiału niemagnetycznego
4. Gniazdo wtykowe IP44, 230/16A wraz z wyłącznikiem nabudowanym o prądzie znamionowym 16A i charakterystyce B, zabudowanym w obudowie w drugiej klasie ochronności i IP44
5. Szyny zbiorcze miedziane cynowane o wymiarach 40mm x 5mm, rozstaw szyn fazowych 185mm
6. Szyna PEN wygięta wg rysunku poniżej, na końcach szyny otwór dla śruby M12, podłączenie taśmy uziemiającej winno być zrealizowane w sposób umożliwiający dokonanie pomiaru rezystancji uziemienia przy pomocy cęgów pomiarowych

7. W celu montażu przekładników w szynach zbiorczych należy pozostawić przerwę wg pkt. 2 na rysunku 3 w załączniku nr 4. oraz przygotować szynę miedzianą cynowaną o wymiarach 40mm x 5mm do zainstalowania przekładników prądowych, szczegóły wg pkt 5 na rysunku 3 w załączniku nr 4
8. Wszystkie połączenia pomiędzy przekładnikiem a licznikiem wykonać przewodem miedzianym o przekroju 2,5mm². Przewody winny być zaopatrzone w znaczniki. Obwody napięciowe od szyn

- do listwy pomiarowej wykonać przewodami o podwyższonej izolacji 1,8/3kV (przewód o podwyższonej odporności zwarciowej), wiązkę przewodów prowadzić w ostonie
9. Kolorystyka przewodów wg rysunku 3a w załączniku nr 5
  10. Listwa pomiarowa min. 16- elementowa, znamionowe napięcie izolacji 500V, zamykanie torów prądowych i napięciowych, wyposażone w zabezpieczenia torów napięciowych
  11. Listwa pomiarowa powinna umożliwiać włączenie w tory prądowe i napięciowe aparatury kontrolno – pomiarowej z końcówkami typu „BANAN” o średnicy 4mm
  12. Tablica licznikowa TL-3f
  13. Schemat połączenia listwy pomiarowej przedstawia rysunek 3a w załączniku nr 5

8. Wykaz materiałów

Lp	Nazwa	Oznaczenie	j.m.	Ilość
1	Przewód YAKY 4x240	YAKY	m	435
2	Rura osłonowa DVK 110	DVK	m	300
3	Wykop pod kabel YAKY 4x240	-	m	360
4	Układ pomiarowy półpośredni zgodnie z wymaganiami Enea Operator	UP	szt.	1
5	Szafka kablowa	SK1	szt.	1
6	Obudowa Incobex STN 53x84/1/32 + FTN		szt.	2
7	Podstawa bezpiecznikowa WT2		szt.	6

.....

Opracował: mgr inż. Michał Zamolski
upr. proj. ZAP/0144/PW0E/13

.....

9. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Nazwa i adres obiektu budowlanego:

**PRZEBUDOWA I ROZBUDOWA STACJI POMP URSUS W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
W RAMACH ZADANIA P/N: MODERNIZACJA SP URSUS
DZ. 262/55, 262/56, 262/36, 262/17, OBR. CHRÓŚCIK, GORZÓW WIELKOPOLSKI**

INWESTOR:

**Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o. o.
ul. Kosynierów Gdyńskich 47, 66-400 Gorzów Wielkopolski**

.....
Opracował: mgr inż. Michał Zamolski
upr. proj. ZAP/0144/PW0E/13

I Zakres robót instalacyjnych branży elektrycznej dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych robót:

Zakres robót obejmuje roboty budowlane związane z wykonaniem instalacji elektrycznej zewnętrznej.

1. Roboty przygotowawcze:

- szczegółowe zapoznanie się z projektem budowlanym,
- wizja lokalna w terenie,
- wyznaczenie tras instalacji elektrycznych zewnętrznych,
- wyznaczenie miejsca na składowanie materiałów,
- zmagazynowanie materiału,
- uzgodnienie tras instalacji z branżą budowlaną i sanitarną,
- zawiadomienie inspektora nadzoru o przystąpieniu do robót elektrycznych.

2. Roboty montażowe:

- wykopanie rowów kablowych,
- ułożenie linii zasilających,
- odbiór wykonanych prac,
- wykonanie połączeń instalacji,
- montaż osprzętu elektrycznego,
- wykonanie pomiarów elektrycznych,
- odbiór techniczny,

II Wskazanie, dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót elektrycznych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas wystąpienia:

- możliwość potrącenia przez pojazdy na ulicach wzdłuż których wykonywane będą wykopy,
- wpadnięcie do wykopu,
- zagrożenie przy robotach związanych z montażem instalacji elektrycznych,
- zagrożenie przy robotach związanych z uruchomieniem instalacji,
- zagrożenie przy robotach na wysokości,
- zagrożenie przy robotach prowadzonych w trakcie wykonywania prac równoległych przez pozostałe branże.

III Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

- nie dotyczy,

IV Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

a) przed przystąpieniem do wykonywania robót instalacyjnych każdy pracownik winien być przeszkolony w zakresie BHP,

b) przed rozpoczęciem robót należy zapoznać się szczegółowo z dokumentacją budowlaną, zwracając uwagę na warunki wydane w uzgodnieniach i technologii zachowując wytyczne wykonawstwa i odbioru robót,

c) całość prac instalacyjnych należy wykonać zgodnie z "Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych cz. II Instalacje sanitarne i przemysłowe", przepisami BHP i p.poż. oraz warunkami zawartymi w rozporządzeniach

d) w trakcie wykonywania robót należy zachować wszelkie wymogi bhp, dotyczące robót ziemnych i pracy na wysokości ok. 3,5 m nad posadzką, a przede wszystkim:

- bezwzględnie należy dostosować się do uwag i zaleceń zawartych w uzgodnieniach
- stosować wyroby i rozwiązania dopuszczone do stosowania w budownictwie.
- obsługiwać sprzęt budowlany i elektryczny zgodnie z przepisami BHP.

V Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom, wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

a) zapewnienie łączności radiowej lub telefonicznej z wykorzystaniem telefonu komórkowego

- 112

b) zagospodarowanie terenu budowy lub robót oraz ich prowadzenia winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami bhp oraz planem Bioz,

c) zabezpieczenie miejsc prowadzenia robót przy użyciu:

- taśm ostrzegawczych,
- barier,
- balustrad,
- ogrodzeń,

- tablic bezpieczeństwa,
- daszków ochronnych,
- d) stosowanie sprzętu ochronnego i środków ochrony indywidualnej dobranych do rodzaju przewidywanego zagrożenia podczas wykonywania robót,
- e) stosowanie urządzeń, elektronarzędzi i narzędzi, drabin itd., zgodnie z ich przeznaczeniem i według zaleceń producenta,
- f) stosowanie sprzętu asekuracyjnego, chroniącego przed upadkiem z wysokości,
- g) stosowanie sprawdzonych technologii wykonywania robót, w których pracownicy są przeszkoleni,
- h) właściwe usytuowanie urządzeń na stanowisku pracy tak, aby nie stwarzały zagrożeń dla pracowników,
- i) usuwanie zbędnych przedmiotów i odpadów,

Prace te mogą się odbywać wyłącznie z zachowaniem zasad Instrukcji Organizacji Bezpiecznej Pracy przy Urządzeniach i Instalacjach Elektroenergetycznych.

mgr inż. Michał Zamolski
upr. proj. ZAP/0144/PW0E/13

